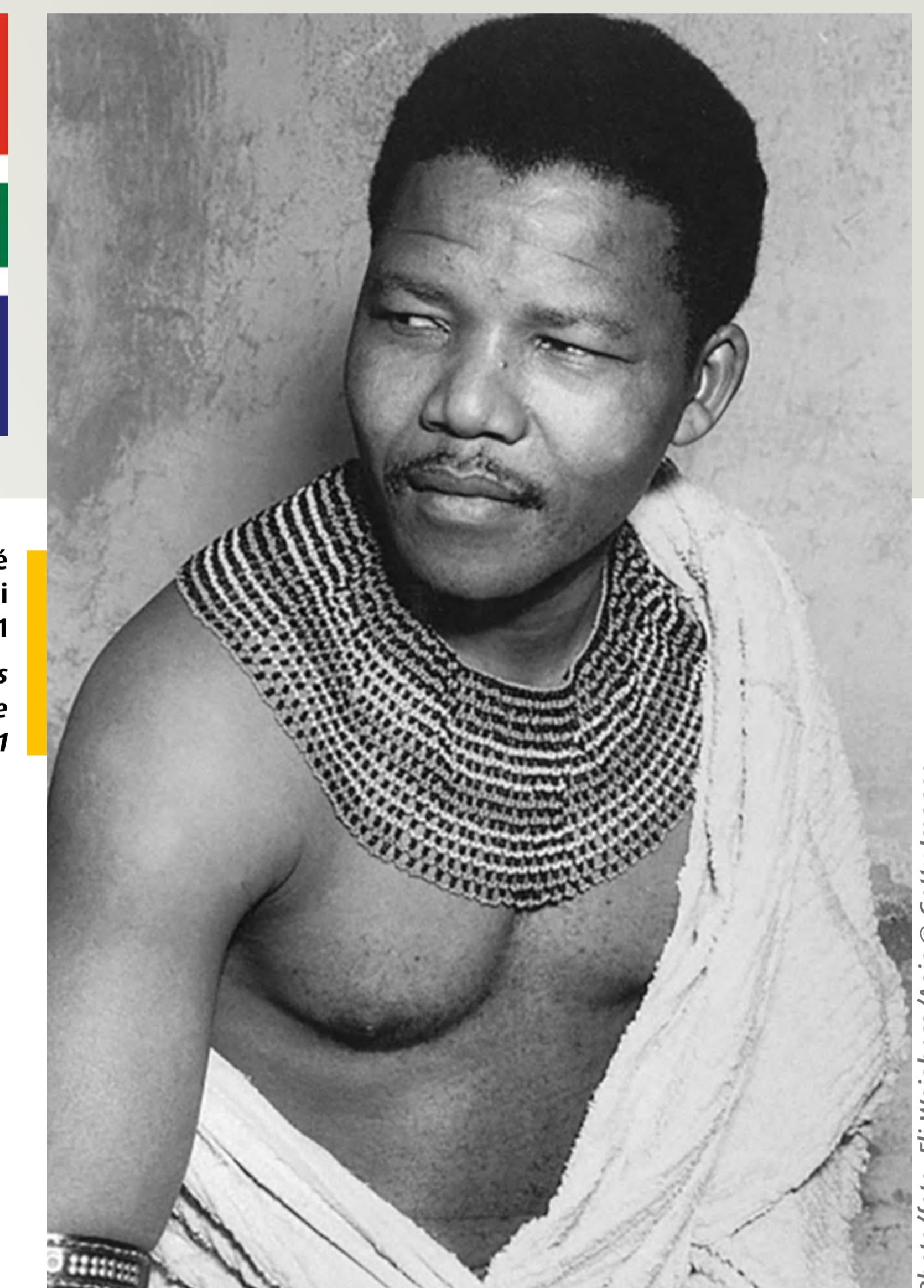

1918
2013

NELSON MANDELA

Le nouveau drapeau du pays, adopté en 1994, représente la convergence des peuples sud-africains
De nieuwe vlag van het land, in gebruik genomen in 1994, vertegenwoordigt de convergentie van de volkeren van Zuid-Afrika

Nelson Mandela entre dans la clandestinité suite à son procès de 1956-1961. On le voit ici arborant la tenue traditionnelle en 1961
Nelson Mandela dook onder na zijn proces in 1956-1961. Hij draagt hier traditionele kleding in 1961

Nelson Rolihlahla Mandela werd op 18 juli 1918 geboren in Mvezo, in de huidige provincie Oost-Kaap in Zuid-Afrika. Hij behoorde tot de koninklijke familie Thembu, een Xhosa-volk. Zijn stamnaam was Madiba, die Zuid-Afrikanen nog steeds liefkozend gebruiken. Hij ging naar school en kreeg zowel traditioneel als westers onderwijs. Op 16-jarige leeftijd werd hij ingewijd volgens het gebruik van de Thembu. Aangestelld om zijn vader op te volgen als adviseur van de koning van de Thembu, begon hij rechten te studeren, waarbij hij de politiek en het Afrikaans nationalisme ontdekte. Hij ontmoette ook veel toekomstige militanten, waaronder Oliver Tambo en Walter Sisulu. In die tijd omarmde hij de doctrine van geweldloosheid die Gandhi voorstond.

Hij trouwde in 1944 in Johannesburg met Evelyn Ntoko Mase. Samen kregen ze vier kinderen: Madiba Thembekile Mandela (1945-1969), Makaziwe Mandela (1948-1948), Magkatho Lewanika Mandela (1950-2005) en Pumla Makaziwe Mandela (1954). Het koppel scheide in 1958. Nelson Mandela hertrouwde in 1958 met Winnie Madikizela, ook een ANC activist en toekomstig politica. Ze kregen twee kinderen: Zenani (1959-) en Zindziswa (1960-2020). Ze scheidden in 1996 en Nelson Mandela hertrouwde een laatste keer in 1998 met Graça Machel.

Suite à sa libération, Nelson Mandela réalise avec son épouse Winnie une tournée en Afrique, en Europe, au Royaume-Uni et aux États-Unis. Ici à Washington DC (États-Unis) en juin 1990

Na zijn vrijlating uit de gevangenis maakte Nelson Mandela met zijn vrouw Winnie een tournee door Afrika, Europa, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Hier in Washington DC (VS) in juni 1990

LA NAISSANCE DU SYSTÈME D'APARTHEID

La population sud-africaine est extrêmement diversifiée suite à la colonisation. Les populations originelles comprennent des Bantous, des Khoïkhoïs et des Sans. Au 17e siècle sont arrivés des Néerlandais, des Allemands et des Français, qui seront par la suite appelés Boers au cours des 18e et 19e siècles, puis Afrikaners. Les autres populations sont issues de la main d'œuvre - libre ou non - importée par les Européens : Malgaches, Indonésiens, Angolais, Guinéens, Javanais. Les Méritis sont issus de mélanges entre toutes ces populations. Ancienne implantation de la Compagnie hollandaise des Indes orientales, le pays est devenu une colonie britannique en 1814. Les tensions entre Boers et Anglais se cristallisent jusqu'à éclater en conflits ouverts, les deux guerres des Boers en 1880-1881 et 1898-1902. La seconde guerre des Boers est remportée par les Anglais au prix de très nombreuses pertes humaines, militaires mais surtout civiles. Suite à ce conflit sanglant, s'inscrivant dans la pensée dominante de cette ère coloniale, les autorités britanniques considèrent que consolider et promouvoir la culture boer est le meilleur moyen pour instaurer une paix durable dans la colonie, fût-ce au détriment des populations non-blanches. La reconstruction politique de la colonie après le conflit voit la montée en puissance de l'Afrikaner Bond, parti qui veut unifier l'Afrique du Sud sous l'égide des Afrikaners. C'est dans ce contexte que l'union d'Afrique du Sud devient un dominion (pays indépendant) au sein de l'Empire britannique en 1910. En réaction à la politique ségrégationniste afrikaner est fondé en 1912 le Congrès national africain (ANC), parti de défense des intérêts de la majorité noire face à la minorité blanche.

En 1913 est édictée l'interdiction pour les Noirs d'acquérir des terres en dehors des réserves et des quartiers qui leur sont réservés (les townships), et qui ne recouvrent que 7% du territoire (*Native Land Act*). Nelson Mandela est né dans l'une de ces réserves, le Transkei. Interdiction est aussi faite de conclure des contrats de métayage, de fermage ou de vente entre Blancs et Non-blancs. Le système d'apartheid est quant à lui mis en place à partir de 1948, quand le Parti National prend le pouvoir dans le pays et malgré les protestations. Les lois ségrégationnistes se multiplient alors, avec pour piliers l'interdiction de mariages interraciaux (*Immorality Act*), la ségrégation résidentielle (*Group Areas Act*), la répartition de la population en catégories (Blancs, Indiens, Métis et Noirs - *Population Registration Act*) et la répression sévère de l'«anti-capitalisme» (*Suppression of communism*) qui amalgame le communisme avec la défense des droits humains et d'autres formes d'opposition politique.

DE GEBORTE VAN HET APARTHEIDSSYSTEEM

De Zuid-Afrikaanse bevolking is zeer divers als gevolg van de kolonisatie. De oorspronkelijke bevolking bestond uit Bantoes, Khoikhoi en Sans. In de 17e eeuw arriveerden de Nederlanders, Duitsers en Fransen, die later in de 18^e en 19^e eeuw Boeren werden genoemd, en vervolgens Afrikaners. De andere bevolkingsgroepen bestonden uit de - al dan niet vrije - arbeidskrachten die door de Europeanen werden geïmporteerd: Dit waren onder andere Malagassiërs, Indonesiërs, Angolezen, Guineeërs en Javanen. De halbloeden zijn een mengeling van al deze bevolkingsgroepen.

Het land, een voormalige vestiging van de Verenigde Oost-Indische Compagnie, werd in 1814 een Britse kolonie. De spanningen tussen de Boeren en de Britten stapelden zich op totdat ze uitbraken in openlijke conflicten, de twee Boeroenoorlogen in 1880-1881 en 1898-1902. De tweede Boeroenoorlog werd gewonnen door de Britten ten koste van vele menselijke, militaire en vooral burgerslachtoffers. Na dit bloedige conflict, in overeenstemming met het dominante denken van dit koloniale tijdperk, waren de Britse autoriteiten van mening dat het consolideren en promoten van de Boerencultuur de beste manier was om een duurzame vrede in de kolonie tot stand te brengen, zelfs als dit ten koste ging van de niet-blanke bevolking. De politieke wederopbouw van de kolonie na het conflict leidde tot de opkomst van de Afrikaner Bond, een partij die Zuid-Afrika wilde verenigen onder auspiciën van de Afrikaners. Het was in deze context dat de Unie van Zuid-Afrika in 1910 een dominion (onafhankelijk land) werd binnen het Britse Rijk. Als reactie op het Afrikaner segregatiebeleid werd in 1912 het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) opgericht, een partij om de belangen van de zwarte meerderheid te verdedigen tegen de blanke minderheid.

In 1913 werd het verbod ingevoerd voor zwarte mensen om land te verwerven buiten de voor hen gereserveerde reservaten en wijken (townships), die slechts 7% van het grondgebied beslaan (*Native Land Act*). Nelson Mandela werd geboren in een van deze reservaten, de Transkei. Het was voor blanken en niet-blanken ook verboden om deelpacht-, landbouw- of verkoopovereenkomsten af te sluiten.

Het apartheidssysteem werd ingevoerd in 1948, toen de Nationale partij aan de macht kwam in het land, ondanks protesten. Het aantal apartheidswetten nam toe, met als belangrijkste pijlers het verbod op interraciale huwelijken (*Immorality Act*), Groepsgebiedenwet (*Group Areas Act*), de verdeling van de bevolking in categorieën (blanken, indianen, halfbloeden en zwarten - wet op bevolkingsregistratie - *Population Registration Act*) en de strenge onderdrukking van het "antikapitalisme" (onderdrukking van het communisme), dat communisme gelijkstelde aan de verdediging van de mensenrechten en andere vormen van politieke oppositie.

NELSON MANDELA

«La révolution ne consiste pas seulement à appuyer sur la détente d'un fusil; son but est de créer une société honnête et juste.»

Nelson Mandela et Oliver Tambo à Londres en 1962. Les deux activistes clandestins ont quitté le pays sous de faux noms pour rencontrer des chefs d'états africains et des membres exilés de l'ANC
Nelson Mandela en Oliver Tambo in Londen in 1962. De twee ondergrondse activisten verlieten het land onder valse namen om Afrikaanse staatshoofden en verbanned ANC-leden te ontmoeten

Photo/foto: Universal History Archive © Getty Images

Nelson Mandela entre à l'ANC en 1944, dirigé à l'époque par Alfred Xuma qui portera, dès 1945, la revendication du suffrage universel non-racial (*one man one vote*). Dès 1944 apparaît la Ligue de Jeunesse de l'ANC à laquelle Mandela contribue. Elle est plus catégorique que le parti et plaide pour l'organisation d'actions de masse pour lutter contre les lois raciales. La Jeunesse ANC organise de grandes manifestations et des campagnes de désobéissance civile qui s'étendent sur les années 1952-1953. Ceci se solde par des milliers d'arrestations et une nouvelle loi sur la sécurité publique permettant au gouvernement de suspendre les libertés individuelles.

En 1955 a lieu le congrès du peuple qui rassemble l'ANC et d'autres partis actifs dans la défense des droits des Non-blancs. Il débouche sur la Charte de la Liberté, qui fonde les bases d'un nouvel élan commun dans le mouvement anti-apartheid. C'est aussi à cette époque que Nelson Mandela et Oliver Tambo dirigent un cabinet d'avocats pour défendre gratuitement ou à bas coût les droits des Non-blancs. Ils grimpent les échelons au sein du parti et sont désormais connus internationalement pour leur engagement en faveur des droits humains.

En 1956, Nelson Mandela est arrêté pour trahison en même temps que 56 autres militants anti-apartheid. Ils sont jugés de 1957 à 1961 et sont tous acquittés, notamment grâce à un important soutien international.

En 1960, le Congrès panafricain d'Azanie (PAC, parti concurrent de l'ANC) organise une grande manifestation contre l'apartheid à Sharpeville. Celle-ci est réprimée dans le sang par le pouvoir afrikaner. En 1961, face aux critiques internationales et au positionnement du Commonwealth contre l'apartheid, l'Afrique du Sud rompt ses liens avec la Grande-Bretagne et devient une république indépendante.

La révolte s'intensifie aussi à l'intérieur du pays. Nelson Mandela abandonne sa stratégie de non-violence et crée *uMkhonto weSizwe* (MK), le bras armé de l'ANC. La violence est dirigée vers le sabotage, afin d'éviter des pertes humaines. L'idée sous-jacente est que, si cela devait ne pas suffire, il faudrait se préparer à la guérilla et à la révolution ouverte. Nelson Mandela quitte le pays en 1962 pour établir des contacts avec des militants anticolonialistes partout en Afrique et se fournir en armes. Il établit des camps d'entraînement où il forme les recrues au combat mais aussi à la politique. «La révolution ne consiste pas seulement à appuyer sur la détente d'un fusil; son but est de créer une société honnête et juste.»

Il est condamné une première fois en 1962 pour avoir organisé une grève et quitté le pays illégalement. L'année suivante commence le procès de Rivonia, qui voit jugés les dirigeants du MK. Mandela et ses co-accusés sont condamnés à la perpétuité pour sédition.

C'est en partie grâce aux pressions internationales que lui et ses co-condamnés échappent à la peine de mort.

Son emprisonnement dure 27 ans, dont une majeure partie à Robben Island, redoutable île-prison. En tant que Noir et prisonnier politique, il est astreint au régime le plus dur. Nelson Mandela reprend sa posture non-violente pour résister à la vie en prison. Il continue ses études par correspondance et initie des discussions et des conférences secrètes avec ses codétenus, pour qu'ils continuent aussi à s'instruire. La prison est surnommée par ses résidents «université Robben Island» puis «université Mandela», qui perdure même après son départ. Il s'oblige à pratiquer de l'exercice physique tous les jours, quelles qu'aient été les épreuves de la journée. Il étudie l'histoire des Afrikaners et leur langue pour mieux les comprendre, entamant une forme personnelle de réconciliation qui préfigure sa démarche future. C'est durant cette période qu'il acquiert le statut d'icône internationale de la lutte contre l'apartheid. La pression pour obtenir sa libération ne fait que croître au cours des années. L'Afrique du Sud se retrouve de plus en plus isolée sur la scène internationale à cause de l'apartheid et elle est visée tant par des sanctions économiques que par des boycotts.

uMkhonto weSizwe signifie «lance de la nation»

uMkhonto weSizwe betekent «speer van de natie»

Nelson Mandela sloot zich in 1944 aan bij het ANC, dat in die tijd geleid werd door Alfred Xuma, die vanaf 1945 de eis voor universeel, niet-raciaal kiesrecht (*one man, one vote*) zou verdedigen. Mandela sloot zich in 1944 aan bij de ANC Youth League.

Deze was nog stelliger dan de partij en riep op tot het organiseren van massacties om tegen de rassenwetten te vechten. De ANC Jeugd organiseerde grote demonstraties en burgerlijke ongehoorzaamheidscampagnes die van 1952 tot 1953 duurden. Het resultaat was duizenden arrestaties en een nieuwe wet op de openbare veiligheid die de regering toestond om individuele vrijheden op te schorten.

In 1955 werd het Volkscongres gehouden, waar het ANC en andere partijen die opkwamen voor de rechten van niet-blanken samenkwamen. Het resulteerde in het Vrijheidscharter, dat de basis legde voor een nieuwe gemeenschappelijke impuls in de antiapartheidsbeweging. Het was ook in deze tijd dat Nelson Mandela en Oliver Tambo een advocatenkantoor oprichtten om de rechten van niet-blanken gratis of tegen een kleine kost te verdedigen. Ze klommen op in de gelederen van de partij en werden internationaal bekend om hun inzet voor de mensenrechten.

In 1956 werd Nelson Mandela samen met 56 andere antiapartheidsactivisten gearresteerd wegens verraad. Ze stonden terecht van 1957 tot 1961 en werden allemaal vrijgesproken, mede dankzij sterke internationale steun.

In 1960 organiseerde het Pan-Afrikaans Congres (PAC, een rivaliserende partij van het ANC) een grote demonstratie tegen de apartheid in Sharpeville. Deze werd bloedig neergeslagen door de Afrikaner autoriteiten. In 1961 verbrak Zuid-Afrika de banden met Groot-Brittannië en werd het een onafhankelijke republiek, ondanks de internationale kritiek en het standpunt van het Gemenebest tegen apartheid.

De opstand werd ook in het land zelf heviger. Nelson Mandela liet zijn strategie van geweldloosheid varen en richtte *uMkhonto weSizwe* (MK) op, de gewapende vleugel van het ANC. Het geweld werd gericht op sabotage om verlies van mensenlevens te voorkomen. De achterliggende gedachte was dat, als dit niet voldoende zou zijn, het nodig zou zijn om zich voor te bereiden op guerrilla oorlogvoering en openlijke revolutie.

Nelson Mandela verliet het land in 1962 om contacten te leggen met antikoloniale activisten in heel Afrika en om aan wapens te komen. Hij richtte trainingskampen op waar hij rekruten niet alleen in de strijd, maar ook in de politiek trainde. "Revolutie gaat niet alleen over het overhalen van de trekker van een geweer; het doel is het creëren van een eerlijke en rechtvaardige samenleving".

In 1962 werd hij voor het eerst veroordeeld voor het organiseren van een staking en het illegaal verlaten van het land. Het jaar daarop begon het Rivonia proces, waarin de MK leiders terechtstonden. Mandela en zijn medegedaagden werden veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf wegens opruiing. Mede dankzij internationale druk ontsnapten hij en zijn medegedaagden aan de doodstraf.

Hij zat 27 jaar gevangen, waarvan het grootste deel op Robben Island, een angstaanjagend gevangeniseiland. Als zwarte man en politieke gevangene werd hij onderworpen aan het zwaarste regime. Nelson Mandela hervatte zijn geweldloze houding om zich te verzetten tegen het leven in de gevangenis. Hij zette zijn studie voort via correspondentie en initieerde discussies en geheime conferenties met zijn medegevangenen, zodat ook zij verder konden leren. De gevangenis kreeg van de bewoners de bijnaam "Robben Island Universiteit" en later "Mandela Universiteit", die zelfs na zijn vertrek werd voortgezet. Hij verplichtte zichzelf om elke dag aan lichaamsbeweging te doen, ongeacht de ontberingen van de dag. Hij bestudeerde de geschiedenis van de Afrikaners en hun taal om hen beter te begrijpen, waarmee hij een persoonlijke vorm van verzoening inlijdde die een voorbode was van zijn toekomstige aanpak. In deze periode verwierf hij de status van een internationaal icoon in de strijd tegen apartheid. De druk voor zijn vrijlating nam in de loop der jaren alleen maar toe. Zuid-Afrika raakte door de apartheid steeds meer geïsoleerd op het internationale toneel en werd het doelwit van zowel economische sancties als boycotts.

"Revolutie gaat niet alleen over het overhalen van de trekker van een geweer; het doel is het creëren van een eerlijke en rechtvaardige samenleving"

NELSON MANDELA

Photo/foto: AFP © Belga

1960-1984

La politique de l'apartheid mute dès les années 1960. Avec l'indépendance du pays, il ne s'agit plus de promouvoir une identité afrikaner face aux Britanniques mais bien de consolider une nation blanche en Afrique. Dès lors, les Non-blancs ne sont plus « inférieurs » mais « différents ». Ce glissement de pensée débouchera par exemple sur la création d'un parlement tricaméral pour les Blancs, les Indiens et les « Coloured » en 1984.

Il n'en reste pas moins qu'en 1974, un nouveau décret impose l'utilisation de l'afrikaans en plus de l'anglais dans les écoles pour Non-blancs. De grandes manifestations organisées en 1976 rassemblent plusieurs milliers d'écoliers et d'étudiants Noirs à Soweto, un township noir dans le Transvaal. La police tente d'arrêter le défilé mais la tension provoque des heurts et des coups de feu sont tirés, provoquant la mort de 22 personnes dont plusieurs enfants. Des manifestations s'ensuivent dans tout le pays, dont plusieurs tournent à l'émeute.

Le sort de Nelson Mandela s'éclaircit à partir de 1976 et une première offre de libération sous condition. Il la rejette, faute d'une avancée suffisante dans les droits humains. Dans les années suivantes, il est transféré et ses conditions de détention s'améliorent du tout au tout. Il refuse toutefois de troquer son engagement anti-apartheid contre sa liberté.

Le 11 juin 1988 a lieu à Wembley (Londres), un concert en hommage à Nelson Mandela, qui renforce encore la médiatisation de sa captivité. En 1989, Nelson Mandela écrit au président sud-africain pour demander que le gouvernement entame avec l'ANC des négociations sur la réforme du système. La même année, le nouveau Président, Frederik de Klerk, fait libérer sept dirigeants de l'ANC dont Walter Sisulu, emprisonné depuis 25 ans. Enfin, le 2 février 1990, il annonce lui-même au Parlement la libération de Nelson Mandela.

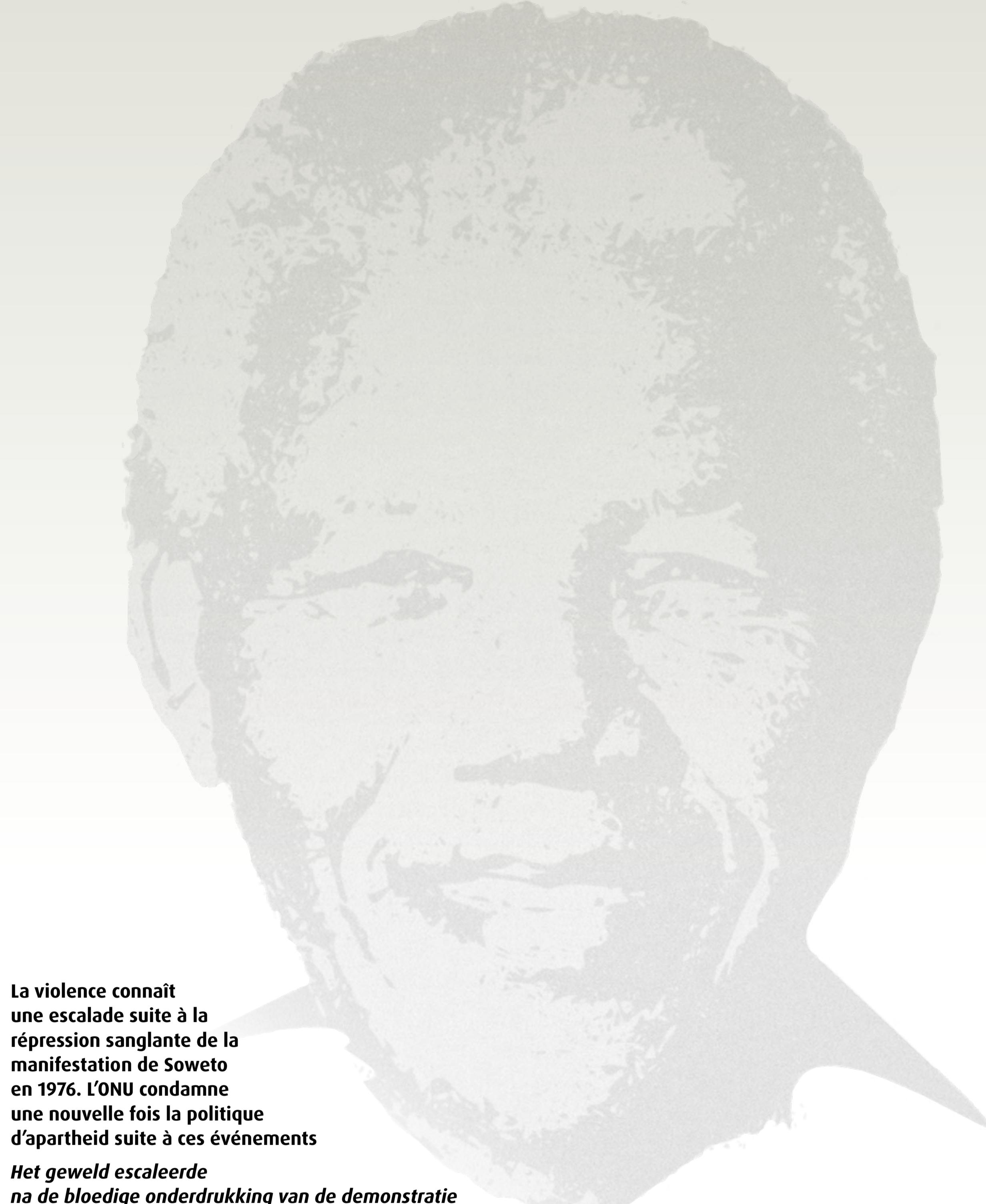

Nelson Mandela, président du parti ANC, et Frederik de Klerk, président d'Afrique du Sud, donnent une conférence de presse conjointe en 1990, durant les négociations constitutionnelles

Nelson Mandela, voorzitter van de ANC-partij, en Frederik de Klerk, president van Zuid-Afrika, geven een gezamenlijke persconferentie in 1990, tijdens de grondwetsonderhandelingen

raciales se déroulent en avril 1994 et Nelson Mandela est élu président de l'Afrique du Sud. Dans son discours d'investiture, il célèbre la naissance d'« une société dont toute l'humanité sera fière ». Il voit son unique mandat à œuvrer à la réconciliation nationale dans un pays encore déchiré et sur lequel flotte l'ombre de la guerre civile.

Suite à son décès en décembre 2013 à Johannesburg, le conseil communal de Woluwe-Saint-Lambert décide de dédier cette place à la mémoire de Nelson Mandela, pour que soit transmis son précieux exemple aux générations futures.

1960-1984

La violence connaît une escalade suite à la répression sanglante de la manifestation de Soweto en 1976. L'ONU condamne une nouvelle fois la politique d'apartheid suite à ces événements

Het geweld escaleerde na de bloedige onderdrukking van de demonstratie in Soweto in 1976. De VN veroordeelde het apartheid beleid opnieuw na deze gebeurtenissen

Het apartheid beleid veranderde in de jaren 1960. Met de onafhankelijkheid van het land was het doel niet langer het bevorderen van een Afrikaner identiteit tegenover de Britten, maar het consolideren van een blanke natie in Afrika. Vanaf dat moment waren niet-blanken niet langer "inferieur" maar "anders". Deze verschuiving in het denken leidde bijvoorbeeld tot de oprichting van een driekamerparlement voor Blanken, Indianen en "Coloured" in 1984.

Niettemin werd in 1974 door een nieuw decreet het gebruik van het Afrikaans naast het Engels op scholen voor niet-blanken verplicht gesteld. Grote demonstraties in 1976 brachten duizenden zwarte scholieren en studenten samen in Soweto, een zwarte township in Transvaal. De politie probeerde de mars te stoppen, maar de spanning leidde tot botsingen en er werd geschoten, wat resulteerde in de dood van 22 mensen, waaronder een aantal kinderen. Demonstraties volgden door het hele land, waarvan vele uiteinden op rellen.

Het lot van Nelson Mandela werd duidelijker in 1976, toen hem voor het eerst voorwaardelijke vrijlating werd aangeboden. Hij wees het aanbod af omdat de mensenrechten niet voldoende waren verbeterd. In de jaren daarna werd hij overgeplaatst en verbeterden zijn detentieomstandigheden aanzienlijk. Hij weigerde echter zijn anti-apartheidsverplichtingen in te ruilen voor zijn vrijheid. Op 11 juni 1988 werd er in Wembley (Londen) een concert gehouden als eerbetoon aan Nelson Mandela, waardoor de media-aandacht voor zijn gevangenschap verder toenam. In 1989 schreef Nelson Mandela een brief aan de Zuid-Afrikaanse president met het verzoek aan de regering om onderhandelingen aan te gaan met het ANC over hervorming van het systeem. Datzelfde jaar liet de nieuwe president, Frederik de Klerk, zeven ANC-leiders vrij, waaronder Walter Sisulu, die 25 jaar gevangen had gezeten. Uiteindelijk kondigde hij op 2 februari 1990 zelf de vrijlating van Nelson Mandela aan in het parlement.

De meeste apartheidswetten werden tussen 1989 en 1991 afgeschaft. Het verbod op anti-apartheidpartijen werd in 1990 opgeheven en het ANC begon onderhandelingen met de regering over een nieuwe overgangsgrondwet. Er werd een Waarheids- en Verzoeningscommissie opgericht onder leiding van de Anglicaanse aartsbisschop en Nobelprijswinnaar (1984) Desmond Tutu. In 1993 kregen Frederik de Klerk en Nelson Mandela samen de Nobelprijs voor de Vrede voor de vreedzame uitbanning van het apartheid regime.

L'archevêque anglican Desmond Tutu remet au Président Mandela le premier rapport de la Commission de la vérité et de la réconciliation, fondée en 1995 pour favoriser la construction d'une nouvelle unité nationale basée sur la réconciliation. La Commission a recensé les exactions commises par les deux camps depuis le massacre de Sharpeville en 1960, considéré comme l'apogée du régime de l'apartheid

Anglicaanse aartsbisschop Desmond Tutu overhandigt president Mandela het eerste rapport van de Waarheids- en Verzoeningscommissie, die in 1995 werd opgericht om te helpen een nieuwe nationale eenheid op te bouwen op basis van verzoening. De Commissie documenteerde het misbruik dat door beide partijen werd gepleegd vanaf het bloedbad van Sharpeville in 1960, dat wordt beschouwd als het hoogtepunt van het apartheid regime

Photo/foto: Walter Dhladhla/AFP © Getty Images

1989-1994

Na vier jaar van bittere discussies die werden gekenmerkt door gewelddadige gebeurtenissen, werden in april 1994 de eerste multiraciale verkiezingen gehouden en werd Nelson Mandela gekozen tot president van Zuid-Afrika. In zijn inaugurele toespraak vierde hij de geboorte van "een samenleving waarop de hele mensheid trots zal zijn". Hij wijdde zijn enige ambtstermijn aan het werken aan nationale verzoening in een land dat nog steeds verscheurd was en overschaduwd werd door een burgeroorlog.

Na zijn dood in Johannesburg in december 2013 besloot de gemeenteraad van Sint-Lambrechts-Woluwe dit plein op te dragen aan de nagedachtenis van Nelson Mandela, zodat zijn waardevolle voorbeeld doorgegeven kan worden aan toekomstige generaties.

